

מסכת עירובין פרק ט'

משנה א'
"כל גגות העיר
רשות אחת"

כל גגות של העיר נחשבות לרשות אחת, לכלים שישבתו על הגג, שמותר לטלטלן מגג לגג, ללא עירוב, ואף שכל גג שייך לאדם אחר, שהגגות שייכים לדירות למטה, ובדירותים הם חלוקים, מ"מ כיון שלא משתמשים תשמישים קבועים בגג, לא נחשב לרשות אחרת, אבל כלים שישבתו בבית והוציאם לגג, אסור לטלטלם מגג לגג ללא עירוב.

– "ובלבד שלא יהא
גג גבוה עשרה או
נמוך עשרה, דברי
רבי מאיר"

אם גג אחד גבוה מהשני עשרה טפחים, אסור לטלטל מגג לגג, גזירה משום תל גבוה עשרה טפחים ורחב ארבעה טפחים ברה"ר, דהתל יש לו דין רה"י, ואם נתיר לטלטל מהגג הנמוך לגג הגבוה, יבואו לכתף על התל, דהגג הגבוה מחבירו הרי הוא כעמוד, והרואה סבור דהגג הוא רה"ר דהא משותפת לכמה אנשים.

– "וחכמים אומרים
כל אחד ואחד
רשות בפני עצמו"

חכמים סוברים דכל גג וגג הוא רשות בפני עצמו, כיון שהדירין חלוקין למטה, ואסור לטלטל כלים שישבתו בגג, מגג לגג ללא עירוב.

– "רבי שמעון אומר
אחד גגות ואחד
חצירות ואחד
קרפיות, רשות
אחת לכלים
שישבתו לתוכן"

ר' שמעון מיקל מכולם, וסובר דכל הגגות והחצירות והקרפיות (מקום מוקף מחיצה פחות מבית סאתיים) נחשבים לרשות אחת, לכלים שישבתו במקומות הללו, שמותר לטלטלן מגג לחצר ללא עירוב, דכל המקומות הללו לא משתמשים בהם תשמישים קבועים, אין בהם חלוקת רשות.

– "ולא לכלים
שישבתו בתוך
הבית"

אבל כלים שישבתו בבית והוציאן לחצר על ידי שעירבו בני החצר, אסור להוציאן לחצר אחרת, אם לא עירבו שתי החצירות יחד.

משנה ב'
"גג גדול סמוך
לקטן, הגדול מותר
וחקטן אסור"

בית גדול ומעליו גג גדול, וסמוך לו מחובר בית קטן ומעליו גג קטן, העומד על הגג הגדול רואה לפניו מחיצות עם פתח, דהדין הוא רצה מערב שתים רצה מערב אחד, ולכן אף שלא עירב עם הגג הקטן "הגדול מותר" מותר לו להוציא כלים מביתו לגג שלו, אכן העומד בגג

הקטן אינו רואה מחיצות, א"כ כולו פרוץ לגדול, וחייב לעשות עירוב עם הגדול, וכיון שלא עירב "הקטן אסור" אסור לו להוציא כלים מביתו לגג שלו.

חצר גדולה הסמוכה לקטנה, ונפרצה הגדר שביניהם, פחות מעשר אמזות, א"כ החצר הגדולה יש לה מחיצה עם פתח, ואינה צריכה לערב עם הקטנה, ומותרת לטלטל בחצירה, אבל הקטנה כולה פרוץ לגדולה, ואסורה לטלטל עד שתערב עם הגדולה.

זהו טעם מדוע הגדולה מותרת, דהפריצה של הקטנה לגבי הגדולה נחשבת כפתח.

ר' אליעזר סובר ד"צידי רה"ר" דינו כרה"ר, כלומר פעמים יש ברה"ר מקום שחוקר שקוע, ואין רבים נכנסים לשם, אך יש אנשים נכנסים לשם כשיש דוחק, והכא מקום הגדר יש לו דין של צידי רה"ר דינו כרה"ר, וזהו פירוש המשנה "המכניס מתוכה" היינו ממקום הגדר לרה"י חייב, דהרי הוא מוציא מרה"ר לרה"י (ואין כאן הכוונה "מתוכה" מהחצר, דהחצר דינו ככרמלית, ולחכי נקטה המשנה "מתוכה לרה"י" דלרה"ר פטור, דמקום הגדר הוי רה"ר, ודרי הוא מוציא מרה"ר לרה"ר).

ר' אליעזר סובר דצידי רה"ר דינו ככרמלית, ולכן אסור לטלטל מדרבנן ממקום הגדר לרה"ר, אבל פטור, מפני שאיסור הוצאה מכרמלית לרה"ר הוא מדרבנן, וזה"ה המוציא מתוכה לרה"י פטור אבל אסור מדרבנן (ומה שלא דיברו חכמים על רה"י כמו העיור שדיבר עליו ר' אליעזר, עיין בתוי"ט מה שכתב בזה).

חצר שנפרצה בשבת משתי צדדים ואפילו שנפרצה בקרן זוית משני צדדים, ואין בפריצה עשר אמזות, לא נחשב לפתח, דאין דרך לעשות פתח בקרן זוית.

- "חצר גדולה שנפרצה לקטנה, גדולה מותרת וקטנה אסורה"

- "מפני שהיא כפתחה של גדולה"

- "חצר שנפרצה לרשות הרבים, המכניס מתוכה לרשות היחיד או מרשות היחיד לתוכה, חייב דברי רבי אליעזר"

- "וחכמים אומרים מתוכה לרה"ר, או מרה"ר לתוכה פטור מפני שהיא ככרמלית"

- "חצר שנפרצה לרשות הרבים משתי רוחותיה"

משנה

ג'

- אפילו שנפרץ בקרן זוית משני צדדים, ומיירי שגם התקרה שבפינה זו נפלה, דאם התקרה קיימת, אמרינן "פי תקרה יורד וסותם" ולא נחשב לפירצה.
- וכן מבוי שהותר בטלטול על ידי לחי או קורה, ובשבת ניטל משם הקורה או הלחי (עיין בתפא"י דהגירסא הנכונה "קורתו או לחיו" דהלא מספיק בקורה אחד ובלחי אחד).
- באותו שבת מותר לטלטל, אף שהוא פרוץ כיון שהותר למקצת שבת, הותר לכל השבת, אבל לשבת הבאה (=לעתיד לבוא) אסור.
- ר' יוסי סובר דלא אומרים הותרה למקצת שבת הותרה לכולה, א"כ לפי ר' יוסי אותו שבת, ושבת הבאה שווים, וזהו שטוען ר' יוסי לר' יהודה, דאם באת להתיר באותו שבת, א"כ צריך להתיר גם לשבת הבאה דשווים הם, וזה וודאי דלשבת הבאה אסורין, א"כ כשם שאסורין לשבת הבאה, אסורין לאותו שבת.
- שני בתים בשני צדדים, ובאמצע יש רה"ר, ובונה בית על גבי שני הבתים, וכן גשר שמתחתיו רה"ר, וזרי הגשר בנוי על שני עמודים משני הצדדים, יוצא דיש לנו שתי מחיצות עם תקרה מעליה, וסובר ר' יהודה, דשתי מחיצות הוי רשות היחיד מן התורה, אלא שצריך היכר מדרבנן משני הצדדים, כיון שיש תקרה מלמעלה, אומרים "פי תקרה יורד וסותם", וזו מתחת לבית ולגשר רשות היחיד, ומותר לטלטל שם בשבת.
- חכמים סוברים דשתי מחיצות לא הוי רשות היחיד מן התורה, כיון שהוא מפולש, לא אומרים "פי תקרה יורד וסותם" ואסור לטלטל מתחתיו.
- מבוי שיש לו שתי מחיצות, ומפולש (=פתוח) משני הצדדים, ועשו
- "וכן בית שנפרץ משתי רוחותיו"
- "וכן מבוי שנטלו קורותיו או לחיו"
- "מותרין באותו שבת ואסורין לעתיד לבוא, דברי רבי יהודה"
- "רבי יוסי אומר אם מותרין לאותו שבת, מותרין לעתיד לבוא, ואם אסורין לעתיד לבוא, אסורין לאותו שבת"
- "הבונה עליה על גבי שני בתים, וכן גשרים המפולשים, מטלטלין תחתיהן בשבת, דברי רבי יהודה"
- "וחכמים אסורין"
- "ועוד אמר רבי

משנה
ד'

יהודה מערבין

למבוי המפולש"

היכר של לחי או קורה משני הצדדים, מותר לעשות במבוי זה "שיתוף מבואות" ולטלטל שם (מערבין דקאמר התנא הכוונה לשיתוף) דר' יהודה סובר, שתי מחיצות דאורייתא, וסגי בהיכר משני הצדדים, כדי להתיר שיתוף מבואות.

– "זחכמים אוסרין"

חכמים סוברים דשתי מחיצות אסור לטלטל מדאורייתא, וא"א להתיר על ידי לחי או קורה מכאן ומכאן, אלא צריך לעשות בעד השלישי צורת הפתח, דנחשב כמחיצה, ואז מותר לטלטל מדאורייתא, ומדרבנן צריך היכר בעד הרביעי, ולהכי בשתי מחיצות אסור לטלטל, וא"א עדיין לעשות שיתוף מבוי.